

ЧРЕЗ МИНИСТЕРСТВО НА
ЕНЕРГЕТИКАТА

ДО АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
СОФИЯ – ГРАД

Ж А Л Б А

от д-р Петър Пламенов Кърджилов
(квалифициран експерт на
Международната неправителствена
организация за прозрачност в ядрената
енергетика NuclearTransparencyWatch и
на Фондация за околна среда и
земеделие, член на Съюза на учените в
България, експерт по комуникации при
рискове и кризи)
съд. адрес: 1142 София, бул. "В. Левски"
№ 76, ет.3(чрез адв. Александър
Кашъмов от САК)

СРЕЩУ

Отказ за предоставяне на информация
по Закона за достъп до обществена
информация на Министерство на
енергетиката
– Решение № Е-РД-16-93/11.02.2021 г.

НА ОСНОВАНИЕ
Чл.40 от ЗДОИ

Уважаема госпожо/господин Съдия,

Обжалвам в срок отказ да бъде предоставен достъп до обществена информация с Решение № Е-РД-16-93/11.02.2021 г., издадено от името на министъра на енергетиката, Министерство на енергетиката (МЕ).

I. ФАКТИ

1. На 28 януари 2021 г. подадох до заявление, с което поисках по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) да ми бъде предоставен достъп до обществена информация по осем въпроса. В исканията се включваше и информацията, съдържаща се в Доклад за на

министъра на енергетиката (г-жа Теменужка Петкова), предоставен от нея и разгледан на заседание на Министерския съвет на 20 януари 2021 г.

2. В заявлението се позовах на ЗДОИ. Като предпочитана форма на достъп в тази му част поисках решението по заявлението ми и копие от доклада да ми бъдат предоставени по електронен път на посочения електронен адрес.

3. Заявлението бе регистрирано с входящ рег. № Е-ЗДОИ-1/28.01.2021 г. по описа на МЕ.

4. На 15.02.2021 г. получих от Министерство на енергетиката (имейл адрес: energy@me.government.bg) имейл със заглавие 'ЗДОИ', съдържащ Решение по моето заявление с изх. № Е-РД-16-93/11.02.2021 г., съдържащо отказ да ми се предостави исканата обществена информация по точка 2 от заявлението – сканирано копие на *"Доклад за предприетите действия и резултатите от направеното проучване на възможностите за изграждане на нова ядрена мощност одобрената със Заповед № АА-04-30 от 21 февруари 2020 г. на председателя на Агенцията за ядрено регулиране площадка № 2 в АЕЦ „Козлодуй“* в контекста на постигане на целите на Европейския съюз за климатична неутралност до 2050 г. и диверсификация на енергийните ресурси" (както е описан документа в извл. от Протокол № 5 от заседанието на МС на 20.01.2021), представен от министъра на енергетиката на заседанието на Министерския съвет на 20.01.2021 г.

5. В частта относно искането на копие от посочения доклад МЕ аргументира решението си да не предостави доклада на министъра с твърдението, че „докладът на министъра на енергетиката няма самостоятелно значение“, че е „етап от оперативна подготовка“ и „представлява служебна обществена информация по смисъла на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ“. Министърът на енергетиката твърди, че в заявлението отсъстват конкретни доводи за наличието на надделяващ обществен интерес.

6. Следва да бъде отбелязано, че след заседанието на МС, проведено на 20.01.2021 г. искания с посоченото заявление доклад, заедно с решението на МС за изграждане на ядрена мощност - Блок 7 на АЕЦ „Козлодуй“ бяха обявени на специален медиен брифинг с участието на министър-председателя и министъра на енергетиката, и коментирани в поредица интервюта на двамата за националните медии.

II. ПРИЛОЖИМО ПРАВО

7. Правото на достъп до обществена информация е гарантирано с чл. 41 от Конституцията. Според тълкуването на Конституционния съд, това право се отнася към евентуалните му ограничения като принцип към изключения (РКС № 7 от 4 юни 1996 г. по к.д. № 1/1996 г.). При налагане на ограничения законът следва да се прилага стеснително и само с цел защитата на конкуриращо право или интерес (пак там).

8. С Решение от 8 ноември 2016 г. Голямата камера на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) прие, че свободният достъп до съхранявана от държавните органи информация е в обхвата на чл.10 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (Европейска конвенция за правата на човека - ЕСПЧ), в случаите в които тази информация е свързана или може да бъде от значение за обществения дебат (дело Magyar Helsinki Bizottság v. Hungary, Application no 18030/11.). Според ЕСПЧ неоснователният отказ да бъде предоставена такава информация представлява информационен монопол. Този монопол пък се явява форма на цензура и е в нарушение на защитената от Конвенцията свобода на изразяване и право на всеки да получава и разпространява информация.

9. Според Закона за достъп до обществена информация всеки има право на достъп до информация, съхранявана от публичните институции. По отношение на този достъп действат принципите за откритост, достоверност и пълнота на информацията и осигуряване на еднакви условия за достъп (чл.6 от ЗДОИ). Отказ на информация може да бъде формиран само когато е налице защитена със закон тайна. При решението дали да бъде ограничено правото на достъп до информация публичните институции следва да вземат предвид наличието на надделяващ обществен интерес (чл.13, ал.4, чл.37, ал.1, т.2 от ЗДОИ).

10. Според Конвенцията за достъп до информация, участие на обществеността в процеса на взимане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда(Орхуска конвенция), ратифицирана, обнародвана и в сила за Република България, всеки има право на достъп до информация за околната среда¹. „Информация за околната среда“, съгласно посочената конвенция, е всяка информация относно състоянието на елементите на околната среда (въздух, атмосфера, води, почви, земи, ландшафт, природни местообитания, биологичното разнообразие и неговите компоненти и др.), както и относно факторите (вещества, енергия, шум, радиация), и дейностите и мерките, вкл. административните мерки, които биха могли да окажат влияние върху елементите на околната среда, и състоянието на човешкото здраве и безопасност, условията за живот и др.². Право на достъп до тази информация има всеки. Ограничение, свързано с подготовка на актовете, в конвенцията не е записано.³ За налагане на всяко от изброените ограничения е необходимо да се докаже, че предоставянето на информация би се отразило неблагоприятно върху съответния защитен интерес. Основанията за отказ следва да се тълкуват ограничително, като се отчита общественият интерес от разкриването на информацията.⁴

---

¹Представляваща част от националното законодателство съгласно чл.5, ал.4 от Конституцията и приложима с предимство пред нормите, които ѝ противоречат.

²Вж. чл.2, т.3 от Конвенцията.

³Вж. чл.4, т.4, букви „а – h“ от Конвенцията.

⁴Вж. чл.4, т.4, параграф 2 от Конвенцията.

11. Според Закона за опазване на околната среда (ЗООС) всеки има право на достъп до информация за околната среда. „Информация за околната среда“ е определена по общо взето същия начин като в Орхуската конвенция. Съгласно ЗООС, всеки има право на достъп до информация за околната среда. Основанията за отказ са изброени в чл.20, ал.1 от ЗООС. Сред тях **не фигурира** защитата на информация с несамостоятелно значение, свързана с подготовката на актовете. Ограниченията се прилагат след преценка относно обществения интерес от разкриване на информацията.

III. НАРУШЕНИЕ НА ЗАКОНА

12. Смятам, че отказът на МЕ да предостави доклада на МЕ по тази обществено значима тема е в нарушение на закона.

13. На първо място, според еднопосочната практика на Върховния административен съд и Административен съд – София град, когато исканата обществена информация е и „информация за околната среда“, тогава ограничението по чл.13, ал.2, т.1 от ЗДОИ е неприложимо. Това е съзнателно законодателно решение, тъй като в тези случаи е налице и право на заинтересованата общественост да участва в процеса на вземане на решение. А това би било невъзможно, ако тя не разполага с цялата информация по преписката. Поради това и в настоящия случай е налице **нарушение на закона**.

14. В случая е поискана информация, която се съдържа в доклад с название:

*„Докладзапредприетитедействия и
зарезултатитеотнаправенотопроучваненавъзможноститезаизгражданенанова
ядренамощностнаодобренатасъсЗаповед № АА-04-30 от 21 февруари 2020 г.
напредседателянаАгенциятазаядренорегулиранеплощадка № 2 в АЕЦ
„Козлодуй“ В
контекстанапостиганенацелитенаЕвропейскиясъюззаклиматичнানেутралностд
о 2050 г. и диверсификациянаенергийнитересурси“*

В заглавието се съдържа индиция, че в документа се съдържа проучване. Според трайната практика на ВАС докладите с фактическо съдържание не попадат в обхвата на ограничението по чл.13, ал.2, т.1 от ЗДОИ. Това тълкуване произтича и от Конституцията, съгласно тълкуването на Конституционния съд в РКС № 7/1996, според което ограниченията подлежат на стриктно стеснително тълкуване и приложение. Такова е тълкуването, прието и от ВАС. Това е така и защото при наличието на фактически констатации, докладът всъщност **има самостоятелно значение**. Като е изтълкувал разширително ограничението, ответникът е допуснала **нарушение на закона**.

15. Според жалбоподателя наличието на надделяващ обществен интерес по темата е безспорно по следните причини:

А. На 20.01.2021 г. след заседанието си Министерският съвет е произвел национална новина, включително на организиран брифинг и чрез интервюта, с обявеното си решение, взето, както сами твърдят, именно след

разглеждането на искания от нас според ЗДОИ доклад на министъра на енергетиката. Медийните материали и интервюта по темата в национален ефир продължиха няколко седмици след това заседание.

Б. Българските данькоплатци платихме огромната сума 1,3 милиарда лева за руските реактори, закупени за АЕЦ „Белене“. Според оценки на експерти, например проф. Георги Касчиев, още над 3 милиарда лева на данькоплатците са потънали в проекта „АЕЦ Белене“.

В. Идеята за седмична АЕЦ Козлодуй датира от времето на първото правителство на ГЕРБ, което през 2012 спря проекта „Белене“. Създадена беше дорипроектна компания „АЕЦ Козлодуй - Новимощности“ ЕАД.

Г. На 27 януари 2013 г. в страната се проведе Национален референдум за развитието на ядрената енергетика с въпрос „Дасе развивали ядрената енергетика в Република България чрез изграждане на нова ядрена електроцентрала?“

Д. Темата за строителство на нова ядрена мощност в България вече повече от десетилетие е сред топ темите в българската публична политическа и медийна среда, наред с теми като например корупцията, и управлението на европейските фондове.

Е. Атомната енергетика е възможно най-сложната, най-скъпата и най-спорна област от енергетиката и индустрията, с огромни предизвикателства пред околната среда, благосъстоянието и здравето на гражданите. Това е така заради огромните инвестиции, управлението на радиоактивните отпадъци за стотици хиляди години (въпрос, който не е решен все още никъде в света), както и риска от голяма авария. След голямата ядрена авария във Фукушима преди 10 години, редица развити държави преразгледаха ядрените си програми, като някои взеха решение за пълно изключване на атомните си централи и замяна на тези мощности предимно с възобновяеми енергийни източници.

Списъкът може да бъде продължен с още примери за наличието на надделяващ обществен интерес.

По изложените съображения, смятаме, че министърът на енергетиката, с отказа си да предостави своя доклад, е допуснала нарушение на материалния закон.

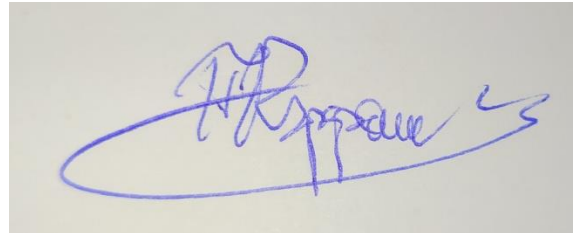
III. ИСКАНЕ

Предвид изложеното и с оглед безспорно надделяващия обществен интерес от предоставяне на поисканата обществена информация, моля да отмените Решение № Е-РД-16-93/11.02.2021 г. на министъра на енергетиката г-жа Теменужка Петкова в частта му в отговор на точка 2 от заявление № Е-ЗДОИ-1/28.01.2021 г. и да задължите Министерство на енергетиката да предостави исканата по ЗДОИ информация – докладът на министъра, касаещ предприетите действия и резултати от направеното проучване на възможностите за изграждане на нова ядрена мощност на площадка № 2 в АЕЦ „Козлодуй“, представен на заседанието на МС на 20.01.2021 г.

Приложения:

1. Заявление по ЗДОИ до МЕ с рег. № Е-ЗДОИ-1/28.01.2021 г.- копие
2. Решение № Е-РД-16-93/11.02.2021 г. на министъра на енергетиката - копие

С уважение,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'П. Кърджилев', enclosed within a large, sweeping blue oval stroke.

Д-р Петър Кърджилев